

קינדער האָבן דעם רעכט פֿאַר גוטע מעשיות

צו האָבן אַ לייענען איבערלעבונג מיינט צו זײַן באַשעדיקט בײַ אַ ספּעציעלער מאַכט. אַ מאַכט וואָס קען פֿאַרברייטערן ווערטער, באַזיגן שפּראַכן, פֿאַרמעסטן מײנונגען, לאַזן דאַכטונג זײַן פֿרײַ. דעם Astrid Lindgren הזכרה באַוויליקונג איז באַשאַפֿן אין 2002 בײַ די שוועדישע רעגירונג צו באַשיצן די רעכט פֿון קינדער פֿאַר גוטע מעשיות. יעדער יאָר, אַ מענטש אָדער אַרגאַניזאַציע איז באַלוינט, וואָס בײַטראַג די וויכטיקייט פֿון ליטעראַטור פֿאַר קינדער און יונגע מענטשן אַרום די וועלט. דעם געלט פֿון פרעמיע, פֿינף מיליאָן שוועדיש קראָנאַר מאַך דעם פרעמיע דעם גרעסטער אין וועלט אין דעם סאָרט. עס באַווײַז ווי וויכטיק איז אַז יונגע מענטשן זאָלן לייענען, איצט און אין צוקונפֿט.

אין הזכרה פֿון Astrid Lindgren

ווייניק מענטשן האָבן געמאַכט אַזוי פֿיל פֿאַר די רעכט פֿון קינדער צו אַ רײַכער אינעווייניקסט לעבן אַז Astrid Lindgren. זי האָט באַנײַט קינדער ליטעראַטור און אירע מעשיות זײַנען באַליבט אין גאַנצן וועלט. זי איז אויך געווען אַ גרונט הומאַניטאַר וואָס האָט געהאַט אַן אַרט אין פּובלישער וויכוח - שטענדיק מיט קינדער און זייער צוקונפֿט אין פֿאַקוס. ווען זי איז געשטאַרבן אין 2002, 94 יאָר אַלט, די שוועדישע רעגירונג האָט באַשאַפֿן דעם Astrid Lindgren הזכרה באַוויליקונג (ALMA), אַן אינטערנאַציאָנאַל באַוויליקונג מיטן ציל צו באַערן דאָס לעבן פֿון דעם פֿעלקערלעך מחבר און העכערן אינטערעס אין קינדער און יונגע מענטשן ליטעראַטור אין די וועלט.

דעם פרעמיע איז פֿאַרוואַלטן בײַ דעם Swedish Arts Council (Kulturrådet) און די אָפֿיס איז פֿאַראַנטוואָרטלעך פֿאַר קאָמוניקאַציע, אָנהאַלט פֿאַר דעם זשורי, פֿינאַנצן און אַלע אַקטיוויטעטן פֿאַרבונדן מיט דעם פרעמיע און די וואָס געווינען דעם פרעמיע. די געווינער זײַנען אויסגעקליבן בײַ אַ זשורי פֿון צוועלף מיטגלידער.

וועלט-קלאַס ליטעראַטור

Astrid Lindgren האָט אַנטוויקלט קינדער ליטעראַטור אַז אַ פֿאַרמע פֿון קונסט. דעם פרעמיע איז דעריבער באַוויליקט צו יענע וואָס אָנגײן אַרבעטן אין איר גײסט; מיט דאַכטונג, קוראַזש, רעספעקט און עמפּאַטי, און וועלכער אַרבעט אָדער בײַטראַגן זײַנען פֿון העכסטן קונסטלעך קוואַליטעט. די אַכטונג וואָס דעם באַוויליקונג גיט דערפֿירט צו ביכער ווערן איבערגעזעצט אין מער שפּראַכן, אַז קינדער זאָלן געפֿינען גוט ליטעראַטור - פֿאַרוויילן, חידושיש, ארויספֿאַדערן אָדער קאָמפלעקס.

ליטעראַטור פֿאַר קינדער און יונגע מענטשן האָט די מעגלעכקײַט צו העכערן פֿאַרשטענדעניש און פֿאַרבייט צווישן קולטורן און מענטשן. דעם פֿאַקט אַז קינדער און יונגע מענטשן אַרום די וועלט האָבן צוטריט צו ליטעראַטור אַז אַ פֿריערדיקער רעקוויזיציע פֿאַר דעמאָקראַטיע און עפֿנטקײַט. וואָס געשעט אויב קינדער און יונגע מענטשן באַקומען ניט קיין צוטריט צו די וועלט פֿאַר וועלכע לייענען עפֿנט טירן? Astrid Lindgren האָט געגעבן אַן ענטפֿער אין איר דאַנקען רעדע ווען זי האָט באַקומט 1958 H.C. Andersen Medal:

“אַ קינד אַליין מיט דעם בוך באַשאַפֿן זײַנע אייגענע בילדער ערגעץ אינעווייניק דאָס בסודיק צימער פֿון נפֿש צימער, וואָס אַריבערגײט אַלץ. די בילדער זײַנען נויטיק פֿאַר הומאַן בײַנגז. דעם טאָג ווען קינדער דאַכטונג קען זיי מער ניט באַשאַפֿן, דעם טאָג וועט מענטשהײַט אַרעם ווערן.”